

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2022

aruandeaasta lõpp: 31.12.2022

nimi: Eesti Lasterikaste Perede Liit

registrikood: 80090320

tänava/talu nimi, Lossi tn 35-22

maja ja korteri number:

linn: Viljandi linn

maakond: Viljandi maakond

postisihnumber: 71004

telefon: +372 55535482, +372 4370055

e-posti aadress: info@lasterikkad.ee

veebilehe aadress: www.lasterikkad.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	37
Bilanss	37
Tulemiaruanne	38
Rahavoogude aruanne	39
Netovara muutuste aruanne	40
Raamatupidamise aastaaruande lisad	41
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	41
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksud	42
Lisa 3 Võlad ja ettemaksud	43
Lisa 4 Annetused ja toetused	43
Lisa 5 Jagatud annetused ja toetused	43
Lisa 6 Tööjõukulud	44
Lisa 7 Seotud osapooled	44
Aruande allkirjad	45

Eesti Lasterikaste Perede Liit
NPO Estonian Association of Large Families

TEGEVUS- ARUANNE

2022

Eesti Lasterikaste Perede Liit

Registrikood: 80090320

Aadress: Lossi 35-22, Viljandi

Telefon: 437 0055

E-mail: info@lasterikkad.ee

www.lasterikkad.ee · www.perekaart.ee · www.peresobralik.ee
www.lasterikkad.ee/noustamine

Aruandeperiood: 01.01.2022 - 31.12.2022

Sisukord

Eesti Lasterikaste Perede Liit organisatsioonina	3
Tunnustame ja märkame	4
Aasta suurpere	4
Euroopa aasta suurpere	4
Tunnustusauhind "Lastega ja lastele"	5
Tunnustusauhind "Pärlipüüdja"	5
Eestkoste ja huvikaitse	6
Kirglik perehüvitiste aasta	7
Perekaardi programmi arengute aasta	10
Peresõbralikud toitlustusasutused ja uhiuued "Harivad ampsud"	11
Liikmesorganisatsioonide toetamine ja võrgustikutöö	13
Liikmete päev ja üldkoosolek	14
Tegevustoetus liikmesorganisatsioonidele	14
Mõttekool	14
Vabatahtlike tänuüritus	15
Perede iseseisva arengu toetamine	16
Positiivset vanemlust toetavad koolitused	17
Pere ja paarisuhete toetamine	18
Kogemusnõustamine	18
Annetuste kogumine ja vahendamine	19
Avalik kommunikatsioon ja ühiskondliku suhtumise kujundamine.....	20
Tere tulemast lasterikkuse võlumaailma	21
Meie nähtavus	22
Rändnäitus "Naise elu lõuend"	22
Traditsioonitruud sündmused	23
Podcast Sumin	25
Meie meedias	26
Erilised tänuõnad	27
Raamatupidamise aruanne.....	34

Eesti Lasterikaste Perede Liit organisatsioonina

Eesti Lasterikaste Perede Liidu eesmärgid on kantud missioonist, põhiväärtustest ja visioonist, aga samuti põhikirjast ning riiklikest strateegiast.

Eesti Lasterikaste Perede Liit (edaspidi Liit) on loodud 1996. aastal. Oleme kolme ja enama lapsega peresid koondav katusorganisatsioon, kes lähtub oma tegevustes suurte perede väärtustamisest ja toetamisest. Liit osaleb õigusaktide väljatöötamisel ning arendab Liikmesorganisatsioonide (edaspidi LO) ühistegevust Eestis. Sageli on Liit ühenduslüliks heategija ja abisaaja vahel, aidates seeläbi erinevad osapooled omavahel kokku viia.

Liidu missiooniks on seista selle eest, et Eesti lasterikas pere tunneks end väärtustatuna ja turvaliselt. Selleks teeme koostööd partneritega riiklikul, kohalikul ning rahvusvahelisel tasandil.

Meie visioon aastaks 2026 on olla tuntud, usaldusväärne ja kompetentne lasterikaste perede eestkõneleja ning huvide kaitsja. Liidu liikmesorganisatsioonid esindavad valdavat osa Eestis elavatest lasterikastest perekondadest.

Liidu alusväärtused

Eneseareng ja sisemine tasakaal

Märkamine ja panustamine

Ausus

Usaldatavus ja usaldusväarsus

Liidu sõnumite põhifookuses on alati
LASTERIKKA PERE HEAOLU

Liidu tunnuslause
Lasterikkus on tõeline rikkus

Perekaardi tunnuslause
Unistustest võimalusteni

19
LIIKMES-
ORGANISATSIONI

3928
KOLME JA ENAMA
LAPSEGA PEREKONDA

13958
LAST MEIE
VÕRGUSTIKUS

Tunnustame ja märkame

Aasta Suurpere 2022

2022. aastal kandideerisid **Aasta Suurpere** tiitlile 64 perekonda. Võitja kuulutati välja 21. mail Tallinna Loomaaias toimunud perepäeval. Bigbanki poolt välja pandud 10 000 eurose stipendiumi pälvis **perekond Kubjas Saaremaalt**. Reelika ja Margo peres peetakse lugu sportlikest eluviisidest, kogukonna hoidmisest ja vabatahtlikust tegevusest. Nende peres kasvavad viis last. Pereema Reelika panustab igal võimalusel Saaremaa Lasterikaste Perede Ühenduse vabatahtliku töösse, kuhu on kaasanud ka oma 12-aastased tütred. Reelika aitab kaasa ka Saaremaa Toidupanga tööle. Pereisa Margo panustab kogukonna toimimisse ja arengusse, olles varasemalt pikka aega Kudjape alevikuvanem ning Kudjape Arenguseltsi asutaja ja juhatuse liige. Margo seisab Saaremaa tuleohutumaks muutmise eest nii oma ametipostil Päästeametis kui ka kogukonnas, korraldades Kudjape Arenguseltsiga ohutuspäevi. Margo on 2018. aastal valitud Saare maakonna aasta isaks.

Aasta Suurpere, perekond Kubjas Saaremaalt. Foto: Liis Tamra.

Liidul on välja kujunenud traditsioon kinkida Aasta Suurperele lasterikaste perede emade ja tütarde poolt ömmeldud suur lapitekk. Käesoleval aastal valmis viis suurt lapitekki, neist üks, Saaremaa Lasterikaste Perede Ühingu liikmete poolt valmistatud, kingiti Aasta Suurperele 2022. Teised tekid jäävad ootama oma kinkimise järgi. Aitäh kõikidele nobenäppudele!

Euroopa Aasta Suurpere

Euroopa suurpere tiitlit annab igal aastal välja Euroopa Lasterikaste Perede Konföderatsioon. Kokku kandideeris tänava sellele tiitlile 23 perekonda üle terve Euroopa ning esmakordselt seadis kandidatuuri ülesse ka Eesti Lasterikaste Perede Liit – seitsmelapselise Lõuna-Eesti perekonna Aani.

Korraldajate sõnul paistis **perekond Aan** teiste peredega võrreldes silma oma pühendumuse, lahkuse ja erakordse pere sünergiaga ning Euroopa aasta suurpere tiitli pälviski perekond Aan, tehes sellega ühtlasi ajalugu, sest mitte kunagi varem pole Euroopa aasta suurpere tulnud Eestist.

Sihtasutus Pere Sihtkapital tunnustas Euroopa suurperet 10 000 euro suuruse auhinnatšekiga.

Euroopa Aasta Suurpere, perekond Aan Lõuna-Eestist. Foto: Evelin Virnas.

Tunnustusauhind „Lastega ja lastele“

Auhinnaga „Lastega ja lastele“ täname ja tunnustame inimesi ja organisatsioone, kelle uued algatused või pikemaajaline tegevus on positiivselt mõjutanud laste ja perede käekäiku kohalikul, maakondlikul või üleriigilisel tasandil.

Auhinda annavad välja: MTÜ Eesti Asenduskodu Töötajate Liit, MTÜ Lastekaitse Liit, MTÜ Oma Pere, MTÜ SEB Heategevusfond, Sotsiaalkindlustusamet, Vabariigi Presidendi Kantselei, Õiguskantsleri Kantselei ning Eesti Lasterikaste Perede Liit. Tänavu esitati tunnustusauhinna kokku 83 taotlust, millest 19 elutöö preemiale, 10 lapse suurele teole ja 54 muutuste loojale.

Tunnustusüritus „Lastega ja lastele“ laureaadid ja külalised. Foto: Raul Mee.

2022. aasta laureaadid on:

- Muutuste loojad – Aigar Vaigu ja Pille Vaiksaar
- Lapse suur tegu – Carin-Anett Männik
- Elutööpreemia – Maria Minhof
- Laste- ja noortežürii tunnustus – ALPA Kids OÜ

ERR-i tunnustusürituse erisaade
[“Lastega ja lastele 2022”](#)

2022. aasta laureaaside auhinna piltide autor on kunstnik [Marko Pikkat](#)

[Meediakajastused](#)

Tunnustusauhind “Pärlipüüdja”

“Pärlipüüdja” konkursi eesmärk on tunnustada edasipüüdlikke ning silmapaistvaid suure pere vanemaid, kelle peres kasvab vähemalt neli õppivat last vanuses kuni 26 aastat. Tunnustusauhinda antakse välja kahes erinevas kategoorias.

Tunnustus kategoorias „**Teenäitaja**“ antakse lasterikka pere vanemale, kes on silma paistnud uuenduslike ideedega, mis kannavad pikaajalist ja elujõulist eesmärki. Inimesele, kes on muutnud teiste perede elu, kaasanud neid tegutsema oma kogukonnas, maakonnas või üleriigilisel tasandil.

Tunnustus kategoorias „**Rajaleidja**“ antakse lasterikka pere vanemale, kes on omandanud akadeemilise kraadi kas bakalaureuse-, magistri- või

Pärlipüüdja tunnustusauhinna laureaadid Katrin Pullisaar ja Eliko Kolbin. Foto: Aleksandra Kiidjärv.

doktoriõppes lasterikka pere vanemana, töö ja igapäeva toimetuste kõrvalt.

Liidu poolt välja antava “Teenäitaja” auhinna pälvis tänavu **Katrin Pullisaar** Järvamaalt ning “Rajaleidja” auhinna **Eliko Kolbin** Jõgevamaalt.

Justiitsminister Lea Danilson-Järg kohtumas Liidu esindajatega Viljandi kontoris. Foto: Eesti Lasterikaste Perede Liit.

Eestkoste ja huvikaitse

TEGEVUSVALDKOND

Eestkoste ja huvikaitse

ÜLDEESMÄRK

Oleme mõjukas lasterikaste perede huvikaitse teostaja ja arvamuslimmer perepoliitika kujundamises

TEGEVUSSUUNAD

- Strateegilise partneri positsiooni aktiivne taotlemine riigi perepoliitika väljatöötamisel ja elluviimisel
- Koostöösuhte loomine ja tugevdamine kohalike omavalitsustega
- Arvestatavaks partneriks positsioneerumine laste ja perede huvide eest seisvate vabaühenduste jaoks nii Eestis kui rahvusvaheliselt
- Professionaalne partnerlus Perekaardi ja Peresõbraliku toitlustusasutuse süsteemi raames

Kirglik perehüvitiste aasta

Avalik seminar "Täis kõht või soe tuba? – Kuidas lastega pered toime tulevad?"
Riigikogu Keskerakonna fraktsioon korraldas avaliku seminari laste toimetuleku teemal "Tänased lapsed on homme Eestil! Lastega perede tulevikust." Seminaril esines ettekandega Liidu president *Aage Õunap*.

21.04

Arvamusartikkel Postimehes.

Kuidas peretoetused aitavad lasterikkal perel kesta. [„RAHVASTIK: Suured pered väärivad võrdseid võimalusi“](#)

04.05

Riigikogu Sotsiaalkomisjoni istung, mille päevakorras oli Riigikogu liikme algatatud perehüvitiste seaduse muutmise seaduse (619 SE) ettevalmistamine teiseks lugemiseks. Osalesid *Aage Õunap* ja *Katrin Kiisk*.

02.06

Kohtumine Sotsiaalala asekancleri

Hanna Vseioviga, arutelu menetluses oleva perehüvitiste seaduse muutmise seaduse eelnõu teemal. Osalesid *Aage Õunap* ja *Katrin Kiisk*.

08.06

Liidu kirjaliku seisukoha esitamine perehüvitiste seaduse muutmise teemal Riigikogu Sotsiaalkomisjonile ja Riigikogu fraktsioonide esindajatele.

08.06

Arvamusartikkel Eesti Päevalehes.

Olukorrast lasterikas peres, kui oluline on peretoetuse mõju laste võrdsuse kontekstis, pere- ja tööelu ühildamise võimaldamisest ning emaks olemise tunnustamisest. [„Lasterikkad pered: arvamused lastetoetuse teemal on äärmustunud ja riivavad tervet meie kogukonda“](#)

09.06

Liidu peakontoris, neutraalsel pinnal, toimusid koalitsiooniläbirääkimised Eesti Vabariigi uue võimuliidu moodustamiseks, Reformierakonna esimehe *Kaja Kallase,* Isamaa esimehe *Helir-Valdor Seedri* ja Sotsiaaldemokraatliku erakonna esimehe *Lauri Läänemetsa* osalusel.

10.07

Riigikogu riigieelarve kontrolli erikomisjoni

istung, et arutada peretoetuste tõusu. Istungil osales ettekandega *Aage Õunap*.

05.09

Liidu esindamine Pere Sihtkapitali poolt korraldatud Rahvastikuseminaril. Osalesid *Aage Õunap,* *Katrin Kiisk,* *Janne Seeder* ja *Viire Null*.

09-10.
09

Miks perehüvitiste uus süsteem venima jääb? Puudu on 20 inimest või 3,5 miljonit (43)

Valitsus plaanib lapsi diskrimineerida: 2/3 toetustest läheb 14 protsendile peredele (342)

Kirglik perehüvitiste aasta

Raha, rahatähed
Täna kogunes riigikogu ri
Komisjonis võeti teemaks
sotsiaalkaitseminister Sig
Sotsiaalkindlustusameti d
direktor Margus Arm, Eest

OTSEPILT > Sotsiaalkomisjon arutab kollektiivset pöördumist «Peretoetused õiglaseks!»

Postimees 10. november 2022, 13:39

Aage Õunap: lasterikka pere toetus pole mõeldud lastele, vaid toetab peresid

GU
kell 14 algaval avalikul toetused õiglaseks!» mis moel, mis ei looks laste vahel

Lasterikkad pered nõuavad peretoetuse äkklopetamise aser järkjärgulist vähendamist

Lasterikkad pered: arvamused lastetoetuse teemal on äärmustunud ja riivavad tervet meie kogukonda (248)

Kõlavad väited nagu „laste ostmine“, „suurperede ülekuldamine“, „naiste tööturul eemaldamine“ ja „ebavõrdsuse loomine“.

Aage Õunap
Eesti Lasterikaste Perede Liidu president

Katrin Kiisk
Eesti Lasterikaste Perede Liidu juhatuse liige

OTSE: riigieelarve kontrolli erikomisjon arutab perehüvitisi

Lapsed mänguhoos Autor/allikas: Tanel Valdna/ERR
EESTI
05.09.2022 09:43

Riigikogu riigieelarve kontrolli erikomisjon peab esmaspäeval erakorralise istungi, et saada ülevaade valitsuses perehüvitiste osas kokku lepitud muudatustest ja nende mõjust riigieelarvele. ERR.ee

FOTO: INVESTMENT AND DEVELOPMENT AGENCY OF LATVIA
elles debatis kõigile südamele panna, et kuigi ühtviisi tähtsad on kõik mis laste sündi ja kasvatamist toetavad

Perekaardi programmi arengute aasta

Perekaart on lasterikkale perele väljastatav magnetkaart, millega on võimalik osa saada erinevatest teenustest ja toodetest parematel tingimustel. Perekaarti on võimalik taotleda kõikidel perekondadel, kus lapsi on kasvamas kolm ja enam. Nimetatud programm on 2014. aastast Liidu poolt käivitatud tegevus.

2022 aastal jätkusid laialatuslikud Perekaardi programmi arendustegevused, et luua turvaline, jätkusuutlik ning kasutajasõbralik programm – viisime ellu liidestused Rahvastikuregistri, Eesti Hariduse Infosüsteemi ning Maanteeametiga.

Kogu protsessi jooksul tegime koostööd erinevate ekspertide ja partneritega, mille lõpptulemusena sai olemasolev platvorm täielikult ümber ehitatud ning kaasajastatud. Muutsime varasemast paremaks ka Perekaardi veebikeskkonda, mis annab peredele võimaluse valida programmis olevaid partnereid tegevusvaldkonna, aga ka tasuta parkimise, mähkimisruumi, mängunurga olemasolu või muu perele olulise kriteeriumi järgi. Lisaks läbis Perekaart disainilise muutuse – uutel Perekaartidel on nüüd kolm erinevat kujundust, millest sobivaima saab iga pere endale ise valida. Uuenenud Perekaarte hakkasime väljastama alates 29. juunist.

57
UUT PEREKAARDI
PARTNERIT

5846
VÄLJASTATUD
PEREKAARTI

PEREKAARDI PROGRAMMIGA LIITUNUD UUED ETTEVÕTTED

Baltic Beach Holding OÜ
Barada Group OÜ
Beebiuni OÜ
Breden Kids OÜ
Deianeira OÜ
Elavad Hetked OÜ
GO4IT OÜ
Griin OÜ
Helosi OÜ
Holmiranna OÜ
Imedemaa Kirjastus OÜ
Jarex Invest OÜ
Johan GTJ AS
Kagureis OÜ
Kena rent OÜ
Kodubutik OÜ
Kõnekindlus OÜ
Külagurmee OÜ
Laste Kokakool OÜ
Liana Vaino FIE

LT Foto OÜ
Matkakodu OÜ
Metros OÜ
Mlclassics OÜ
MJD Expert OÜ
Mustamäe Spa OÜ
Nerfipesa OÜ
Nogel OÜ
NORDIC OUTDOOR OÜ
Nordmel OÜ
OG klubi OÜ
OÜ Armastusest Inspireerituna
OÜ EGESTEN
OÜ Huvilooja
OÜ Marlep Grupp
Renex Kaubad OÜ
Rohelised Robotid OÜ
Rozalen OÜ
SA Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum
SA Teaduskeskus Ahhaa

Sauler Marketing OÜ
Setomaa Muuseumid
Studio Moderna OÜ
Sunnyday OÜ
SunsetRise OÜ
Suure-Jaani Tervisekoda
Sült ja Pilt OÜ
Tikupoiss OÜ
Toj Sushi OÜ
Tugiisik OÜ
Ugandi Toitlustus OÜ
Uskumatu OÜ
Wakepark OÜ
Velsam OÜ
Verywell OÜ
Vessar OÜ
Väike Päike Koolituskeskus OÜ

Peresõbralike toidukohtade tunnustusüritus Allee Restoranis Tallinnas. Foto: Andres Raudjalg.

Peresõbralikud toitlustusasutused ja uhiuued "Harivad ampsud"

Peresõbraliku toitlustusasutuse märgise väljaandmise eesmärk on väärtustada ja tunnustada toitlustusega tegelevaid ettevõtteid, kes on astunud olulisi samme selleks, et pakkuda lastega peredele kvaliteetset külaskogemust. Märgise väljaandmisega panustatakse peresõbralikuma ühiskonna kujundamisse, kus märgatakse ja väärtustatakse lastega peresid.

Tunnustumärgiga soovime tunnustada ettevõtteid, kes on koostanud tervisliku lastemenüü ning mõelnud lastega perede eripärale (sh loonud mängunurga või leidnud viisi, kuidas pakkuda lastele toidu ooteajal eakohast tegevust, panustanud mähkimisruumi olemasolusse, taganud ligipääsetavuse ka vankriga liiklejaile jne), mille kaudu suuname omakorda peresid tegema ka kodust väljas einestades

tervislikumaid valikuid ning saama osa eriliselt peresõbralikust teenindus- ja külaskogemusest.

Kokku pälvis 2022. aastal perede tunnustuse 40 toidukohta üle Eesti, millest kolme – GoSpa restoran Saaremaal, Tulivee Rannarestoran Lääne-Virumaal ja Ugandi restoran Otepääl – tunnustati kuldmärgisega.

Peresõbralikud toidukohad selgitati välja perede testkülaskogemuste ja hindamiskomisjoni žürii tulemusel. Igat toidukohta külastas kampaania vältel kaks perekonda, kes hindasid kui lapse- ja peresõbralik on vastava toitlustusasutuse klienditeenindus, menüü, interjäär ja kas lastele on tagatud aja veetmiseks tegevusi ning vanematele mugavad võimalused lapse mähkimiseks.

40

PERESÕBRALIKKU
TOIDUKOHTA

3

KULDMÄRGIST

2022. aasta peresõbralikud toidukohad

TALLINN:

Bopp kohvik
Brasserie 11
City Grill House restoran
Clos Resto
Lore Bistrot
OKO Resto
Pererestoran Pann & Kook
Pererestoran- ja kohvik Claudz
Restoran Allee
Restoran Nero
Ristorante Flavore
Snoob Resto

HARJUMAA:

Kohvik UKAS
Restoran Lucca

LÄÄNEMAA:

Hapsal Dietrich

LÄÄNE- JA IDA-VIRUMAA:

Rohuaia Kohvik
Tulivee rannarestoran

TARTUMAA:

Cafe Truffe
Juulamõisa Kojapärimuskohvik
Kohvik Spargel
Vaga Mama

LÕUNA-EESTI:

Kohvik Johanna
Kohvik Pannukas
Seto Tsäimaja
Stedingu Kohvik
Ugandi Resto

HIUMAA:

Kõrgessaare Sadamakohvik
Tuuletorni kohvik Ruudi

SAAREMAA:

Arensburg restoran
Chameleon Kohvik-Lounge
GOSPA resto
Saaremaa Veski

PÄRNUMAA:

Pagaritöökoda Leivakas
Statka Resto
Villa Ammende Restoran
Vorstid & Vahvlid

JÄRVA- JA VILJANDIMAA:

Kohvik Fellin
Reimani Kohvik
Tikupoiss restoran
Villa Maria Viljandi

Hariv amps

Lasterikkad pered mõtlesid peresõbralikuks teeninduseks välja nutika lahenduse – „Hariva Ampsu“, need on mänguasja tegeluskomplektid, mille eesmärgiks on pakkuda toidukohti külastavatele peredele toredaid võimalusi aja veetmiseks ning julgustada seeläbi lapsevanemaid jätma restorani minnes nutiseadmed koju.

Tegeluskomplektid valmisid tänu loominguilistele Eesti inimestele, kes aasta tagasi ideekorje raames liidule mänguasjadeks ideid saatsid. Kokku laekus konkursile üle kümne mängu idee, mille hulgast valis liit tegeluskomplektide tarbeks välja neli kõige põnevamat.

„Hariv amps“ koosneb neljast unikaalsest mängust, mis sobivad ühiseks mängimiseks kõikidele pereliikmetele. Igat mängu on võimalik mängida mitut eri moodi, mis muudavad need põnevaks ka mitmendal mängukorral. Mängude ehk võidutööde autoriteks on *Aneth Tuurmaa*, *Mariliis Pruul* ja *Maris Eiser*.

Toidukohti külastades jagasid lastega pered oma kogemusi ja töid välja seitse asja, mida nemad lastega väljas söömas käies toidukohalt ootavad:

1. Räpane mängunurk ei ole peresõbralik.
2. Pliatsist ja paberist on saanud armas standard.
3. Arendavad mänguasjad on suur boonus.
4. Peresõbralikus toidukohas on tagatud turvaline liikumine.
5. Toiduportsjonid võiksid olla poolitatavad.
6. Lapsi ei pea ninnu-nännutama.
7. Detailid beebidega perede teenindamisel.

Tartu Pereliidu esindajad: Svetlana Rodbaver, Eleri Roose, Triinu Jairus ja Janne Aan Valgamaal. Foto: Liis Markvardt.

Liikmesorganisatsioonide toetamine ja võrgustikutöö

TEGEVUSVALDKOND

Liikmesorganisatsioonide toetamine ja võrgustikutöö

ÜLDEESMÄRK

Liidu liikmesorganisatsioonid on elujulisemad, nende tegevusvõimekus ja nähtavus on kasvanud

TEGEVUSSUUNAD

- LO-de juhtide kompetentside süstemaatiline edasiarendamine, sh organisatsiooni juhtimise, arendamise, teenuste pakkumise toetamise ning arenduse suundadel
- LO-de juhtide motivatsiooni tugisüsteemi loomine, sh nende läbipõlemise ennetamine
- Toimiva sisekommunikatsiooni arendamine, sh kommunikatsiooni- ja koostööoskuste edasiarendamine süstemaatiliste koolitusprogrammide abil
- Võrgustikupädevuste edasiarendamine olulistes valdkondades, et esindada lasterikkaid perekondi kohaliku tasandi poliitikate kujundamisel ja teenuste pakkumisel
- Võrgustiku jätkusuutlikkuse toetamine läbi erinevate rahastusvõimaluste kaasamise

Liikmete päev ja üldkoosolek

Üheks oluliseks võrgustiku ühendajaks on liikmepäevad ja üldkoosolek, mille aastatepikkune praktika on ennast õigustanud ja mis on esile kutsunud positiivseid muutusi. Selleks, et võrgustik saaks eesmärkidest ühtemoodi aru, tuleb ülesanded läbi rääkida ja vastutus ära jagada, toimub valdkondlike vajaduste ning nendest lähtuvate tegevuse täpsustamine, jagatakse kogemusi ja praktilisi nippe aktuaalsetel teemadel. Liikmepäev toimus 5. märtsil Viljandimaal Vanaõue Puhkekeskuses ning üldkoosolek 3. juunil Tartus, Emajõe Lodjaseltsis. Lisaks korraldasime 10. jaanuaril aruteluseminari teemal „Meedia, kas vaenlane või sõber“.

Liikmepäev Viljandimaal. Foto: Eesti Lasterikaste Perede Liit.

Tegevustoetus liikmesorganisatsioonidele

Sotsiaalministeeriumi strateegilise partnerluse programmi raames toetasime liikmesorganisatioone erinevate tegevuste läbiviimisel. Organiseeritud ühistegevuste korraldamise eesmärgiks kogukonnas oli perede sotsiaalse aktiivsuse, kohanemis- ja läbilöögivõime suurendamine, suhtevõrgustiku loomine ja arendamine, perede nõustamine ja jõustamine. Kuna LO-d teevad tihedalt koostööd ka teiste organisatsioonidega, eesmärgiga vahendada vajalikke majapidamistarbeid, riideid ja toidukaupu oma piirkonna peredele, siis on vajalik katta ka sel-

lega kaasnev transpordikulu. Samuti toetasime LO-sid infotubade tööhoidmisel, kus toimub annetuste vahendamine, erinevate kohtumiste ja koolituste korraldamine, piirkonna töökoosolekute läbiviimine, lastele mängunurga kasutamise võimaldamine jm tegevused. Iga läbiviidud tegevuse kohta esitavad LO-d Liidule tegevuskava, üritusel/koolitusel osalejate nimekirjad ning läbi viidud tegevuste kokkuvõtte.

38 TOETATUD LIIKMES-ORGANISATSIOONIDE SÜNDMUST

Mõttekool

Traditsiooniline liikmetele suunatud VII Mõttekool toimus 21.-22. oktoobril Ida-Virumaal, Mäetagusel ning kandis pealkirja „Aeg iseendale“.

Kokkusaamise eesmärk on võrgustikuliikmete toetamine läbi sisemiste ressursside leidmise ning uute võimaluste märkamise. Sel korral toimusid kohtumised nelja inspireeriva külalisega – Alar Ojastu, Rain Tungeri, Mihkel Raua ja Jaanus Kanguriga. Lisaks said osalejad valmistada voolavat akrüülmaali ning osaleda „Kogemuste kullaproovis“ ehk jagada oma häid kogemusi LO-s tegutsedes.

Mõttekool Ida-Virumaal. Foto: Eesti Lasterikaste Perede Liit.

Vabatahtlike tänuüritus Valgamaal. Foto: Liis Markvardt.

Vabatahtlike tänuüritus

“Eesti Lasterikaste Perede Liit tänab” on sündmus, kus märkame ja tunnustame inimesi, kes 2022 aastal on olulisel määral seisnud lasterikaste perede eest ning tegutsenud selle nimel, et lasterikkuse hääl heliseks üle ilma.

Vabatahtlike, panustajate ja koostööpartnerite hoidmiseks ning märkamiseks kogunesime 3. detsembril Sangaste lossis. Õhtu jooksul toimusid erinevad sõnavõtud, tutvustati toimunud tegevusi ja märgati inimesi, kes on käesoleval aastal olulisel määral seisnud lasterikaste perede huvide eest ning tegutsenud selle nimel, et lasterikkus oleks ühiskondlikult tunnustatud väärtus.

“ Kui ma 25 aasta eest tööle läksin, ei teadnud ma, mis on projekt ja kuidas töötada arvutiga. Aga isu midagi tähenduslikku teha oli nii suur, et kõik sai töö käigus õpitud. See on olnud teekond, kus me oleme saanud koos palju kasvada. Nende aastate jooksul on olnud palju tööd ja õppimist, palju väljakutsuvaid olukordi, kuid ka palju rõõmu. Seda tööd ei saa teha üksi, õnneks on mu kõrval alati olnud hakkajad inimesed. Olen väga tänulik Lääne-Virumaa Suurte Perede Ühenduse juhatuse liikmetele, kellega koos oleme ühendust vedanud ja tänulik ka kõigile peredele, kes on me ettevõtmistes kaasa löönud, ”

ütles **Reet Lainla**, kes tähistas tänava oma 25ndat tegevusaastat.

XXVI Suvekool Harjumaal. Foto: Joanna Jõhvikas.

Perede iseseisva arengu toetamine

TEGEVUSVALDKOND

Perede iseseisva arengu toetamine

ÜLDEESMÄRK

Tõusnud on lasterikaste perede toimevõimekus nii ühise tegutsemise kaudu kogukonnana kui ka loodud ainelise-, nõustamis- ja koolitussüsteemi abil

TEGEVUSSUUNAD

- Peresuhete ja vanemlike oskuste arendamise teemaliste koolituste, seminaride ja konverentside süsteemi ning aastaringse sündmuste kalendri väljatöötamine ja rakendamine
- Kogemusnõustamise süsteemi loomine
- Venekeelsete perekondade kaasamine ning nende lülitamine üldisesse suhtlus-, nõustamis- ja koolitusvõrgustikku toimevõime tõstmise eesmärgil
- Annetuste kogumise ja vahendamise süsteemi auditeerimine ning täiustamine

Pere- ja paarisuhete toetamine

Käesoleval aastal alustasime Sotsiaalministeeriumi poolt rahastatud koolituste sarjaga – **“Teekond soovitud armastuseni”**. Koolituse eesmärk on anda paarile teadmised ja praktilised tööriistad, et luua sügavalt rahuldustpakkuv ja teadlik suhe, mis on eluliselt vajalik ka laste heaoluks ja arenguks. Hea vanemluse aluseks on hea paarisuhe. Koolitus baseerub Imago suhteteoorial, mille looja dr. Harville Hendrix on alates 1980ndatest integreerinud erinevad psühholoogilised, käitumuslikud, filosoofilised ja vaimsed lähenemised. Sõna „Imago“ tähendab ladina keeles pilti, kuvandit, ettekujutust.

Koolitusel on alljärgnevad alameesmärgid:

- Teadvustada lapsepõlve mõju paarisuhtele ja märgata, kuidas see mõjutab meie käitumusmustrid lapsevanemana;
- Teadvustada, et toimiva suhte aluseks on turvaline ühendus ja oskus seda teadlikult luua ja hoida;
- Mõista, et konfliktid on suhte loomulik osa ning võimaldavad suhtel areneda, kui selleks on olemas vajalikud oskused;

Koolitus „Teekond soovitud armastuseni“ Viljandis.
Foto: Eesti Lasterikaste Perede Liit.

- Õppida ja praktiliselt harjutada konfliktide ja erimeelsuste lahendamist Imago dialoogi abil;
- Õppida kuulajana pakkuma jagajale täielikku kohalolu, tähelepanu ning mõistmist, seda ka siis, kui ollakse eriarvamusel;
- Õppida jagajana pakkuma kuulajale selget, ausat ja turvalist sõnumit enda sees toimuvast;
- Õppida suhtesse teadlikult tooma turvalisust, mõistmist, rõõmu, hoolivust ning emotsionaalset ja füüsilist lähedust.

Kogemusnõustamine

Eelmise Sotsiaalministeeriumi strateegilise partnerluse vooru raames **koolitasime välja viis kogemusnõustajat, kes on spetsialiseerunud lasterikastes peredes aset leidvatele väljakutsetele ja kriisiolukordadele** - Svetlana Rodbaver, Moona Mengel, Triinu Putnik, Triin Jõgeva ja Sirlil Arm.

Kõik meie kogemusnõustajad läbisid riikliku õppekava alusel kogemusnõustajate baaskoolituse ja täiendõppe, mahus 200 akadeemilist tundi, riikliku

õppekava alusel (SKM määrus nr 68, 21.12.2015) ning on kantud Kogemusnõustajate Koja registrisse. Nad suhtlevad nii eesti kui vene keeles.

Käesoleval aastal alustasime kogemusnõustamise teenuse pakkumist lasterikastele peredele. Kokku osutati 2022. aastal 31 nõustamistundi.

Annetuste vahendamine Tartumaal. Foto: Tartu Pereliit.

Annetuste kogumine ja vahendamine

1 101

LAPSELE JA NOORELE MAKSIME TOETUST
HUVITEGEVUSES OSALEMISEKS

3 666

KÜLASTUSKORDA VAHENDASIME
KULTUURISÜNDMUSTEL OSALEMISEKS

84 147

ÜHIKUT ERINEVAID KOOLITARBEID KOGUTI
LAPSED KOOLI KAMPAANIA RAAMES

991

VABATAHTLIKKU OSALES LAPSED KOOLI KAMPAANIAS

699

LAPSE JÕULUSOOVID TÄITSIME KOOSTÖÖS MAXIMA EESTI OÜ,
PRICEWATERHOUSECOOPERS AS, MONTONIO FINANCE OÜ JA
EESTIMAA HEADE INIMESTEGA

845

VAHENDATUD ERINEVAT ANNETUST JA HEATEGU

Perekond Visnu. Foto: Agneta Visnu.

Avalik kommunikatsioon ja ühiskondliku suhtumise kujundamine

TEGEVUSVALDKOND

Avalik kommunikatsioon ja ühiskondliku suhtumise kujundamine

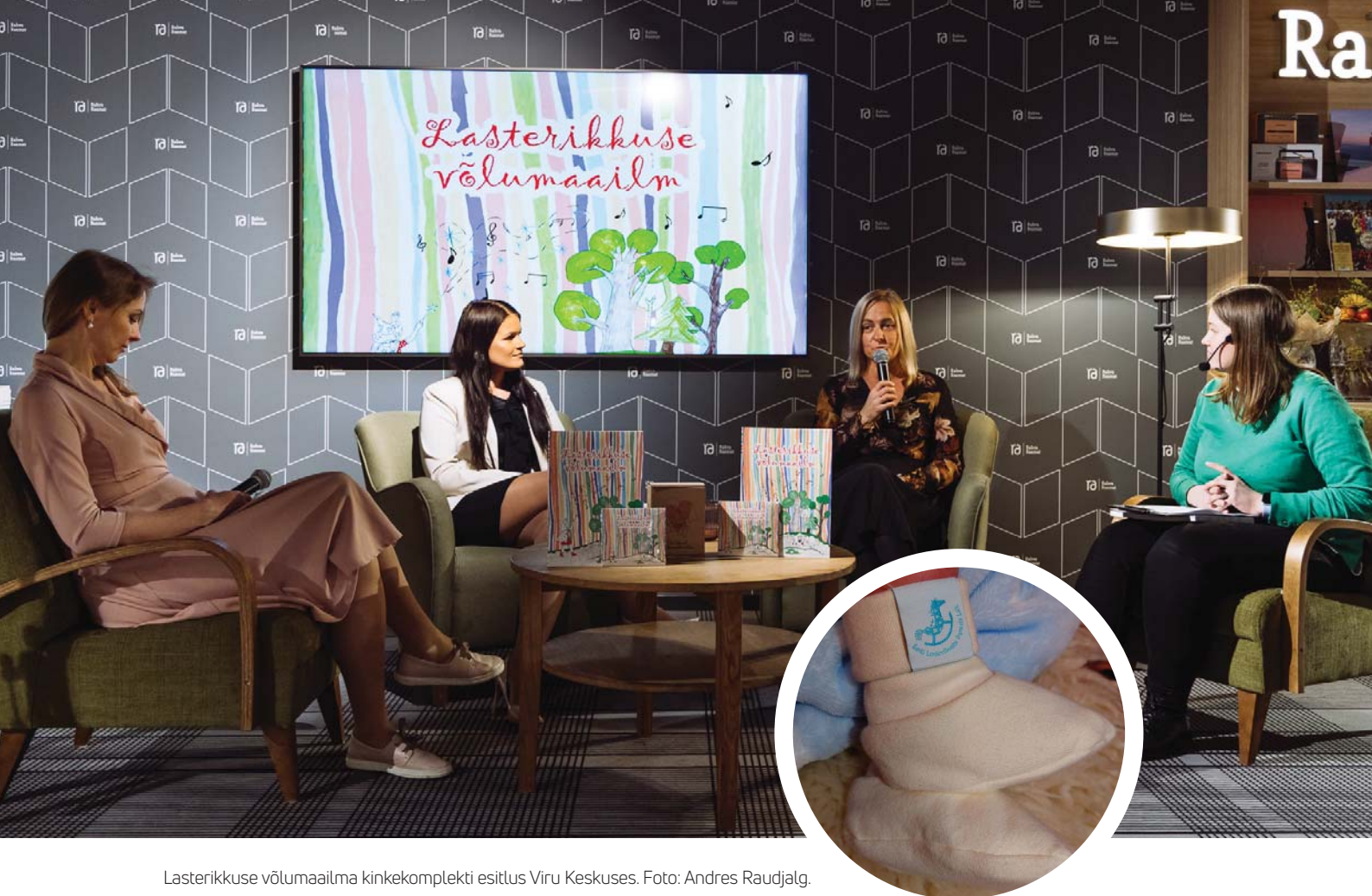
ÜLDEESMÄRK

Aitame kaasa peresõbralikuma väärtusruumi kujunemisele, oleme ühiskonnas nähtavad, meie sõnumid on selged ja arusaadavad

TEGEVUSSUUNAD

- Toimiva kommunikatsioonistrateegia loomine ja rakendamine
- LO-de kommunikatsioonivõimekuse tõstmine, sh nõustamiste ja koolituste kaudu
- Lasterikkaid perekondi puudutavatel teemadel proaktiivne teemapüstitamine ja/või tõhus reageerimine ühiskonnas/ajakirjanduses

Lasterikkuse võlumaailma kinkekomplekti esitlus Viru Keskuses. Foto: Andres Raudjalg.

Tere tulemast lasterikkuse võlumaailma

Alates 2022. aasta märtsist kingib Liit koostöös Eesti sünnitusmajadega perekondadele, kuhu on sündinud kolmas või enam laps, kinkekomplekti, millest leiab mh beebipapud ja lastelaulude heliplaadi. Kinkepakk antakse emadele üle otse sünnitusmajas.

Beebipapude õblemise eestvedajad on nobenäpudest emad Pärnumaa Lasterikkad liikmesorganisatsioonist. Aja jooksul on projektiga liitunud Harju-, Järva-, Põlva-, Saare-, Valga-, Viljandi- ja Saku organisatsioonide pereemad. Lastelaulude heliplaat on loodud Võrumaa Lasterikkad eestvedamisel.

Projekti tarbeks oleme välja töötanud spetsiaalsed Liitu tutvustavad voldikud ja kinkekarbid, millega papud ja plaat sünnitusmajades üle antakse. Kogu tegevuse vältel toimub suhtlemine vabatahtlike õmblejate ning sünnitusmajadega, et tagada kinkekomplektide piisav varu haiglates.

1695

KINKEKOMPLEKTI BEEBIDELE

Lasterikkuse võlumaailma tervituskomplektid aitavad lasterikaste predeni toimetada:

- Tartu Ülikooli Kliinikumi naistekliinik
- Ida-Tallinna Keskhaigla
- Järvamaa Haigla sünnitusosakond
- Kuressaare Haigla SA sünnitusosakond
- Lõuna-Eesti Haigla sünnitusosakond
- Rakvere Haigla sünnitusosakond
- Lääne-Tallinna Keskhaigla, Pelgulinna Sünnitusmaja
- Pärnu Haigla naiste- ja lastekliinik
- SA Viljandi Haigla sünnitusosakond
- Ida-Viru Keskhaigla
- Narva haigla sünnitusosakond

Meie nähtavus

Liidu Facebooki lehe (<https://www.facebook.com/lasterikkad.ee>) oli 1. jaanuari seisuga märkinud meeldivaks **4602 kasutajat**, aasta viimaseks päevaks **5371 kasutajat**, seega märkis lehe aasta jooksul meeldivaks **769 kasutajat** ehk uute jälgijate arv kasvas **15%**. See on möödunud aastate suurim jälgijaskonna kasv.

www.lasterikkad.ee veebilehte külastati 2022. aastal **102 644 korda 28 339 külastaja poolt**. Nendest **27 620** olid **uued külastajad**. Keskmine sessiooni pikkus oli 2 minutit ja 1 sekund. Kokku sooritati **sessioone 40 051**, mida on eelmise perioodiga võrreldes **1069 võrra enam**. Lasterikaste veebilehte kasutati 2022. aastal **mobiili vahendusel 66.1%** ning **arvuti vahendusel 33.19%** ja **tahvelarvuti vahendusel 0.87%**.

Perekaardi Facebooki lehe (<https://www.facebook.com/perekaart>) oli 1. jaanuari seisuga märkinud meeldivaks **4086 kasutajat**, aasta viimaseks päevaks **5601 kasutajat**, seega märkis lehe aasta jooksul meeldivaks **1515 kasutajat** ehk uute jälgijate arv kasvas **17%**. Ka see on möödunud aastate suurim jälgijaskonna kasv ühe aastanumbri sees, mida seni näinud oleme.

2022. aastal külastati www.perekaart.ee veebilehte **1 208 204 korda 43 741 külastaja poolt**, nendest **43 440** olid **uued külastajad**. Keskmine sessiooni pikkus oli 4 minutit. Kokku sooritati **sessioone 80 129**, mida on eelmise perioodiga võrreldes **27 723 võrra vähem**. Perekaardi veebilehte kasutati 2022. aastal **mobiili vahendusel 73.13%**, **arvuti vahendusel 26.16%** ja **tahvelarvuti vahendusel 0.69%**.

Rändnäitus "Naise elu lõuend"

"Naise elu lõuend" on üks imearmas ja südamlük näitus, mõttekild ja inspiratsioon, kus soovitakse edasi anda sõnumit, et emadus toob esile naise ilu, võlu ja väe. Näitus koosneb 13 naise fotost, mis põhinevad tuntud kunstnike maalide taastavustel. Peategelastena figureerivad naised, kes on emaks vähemalt neljale lapsele ning ühtekokku andnud elu 58 lapseraasule.

2022. aastal rändas näitus järgmistes kohtades:

- Harjumaa, Saku Valla Kultuurikeskus november 2021 – veebruar 2022
- Läänemaa, Lääne Maakonna Keskraamatukogu märts 2022
- Viljandi, Ugala Teater aprill – mai 2022
- Järvamaa, Türi Kultuurikeskus juuni – juuli 2022
- Lääne-Virumaa, Jäneda Mõis august 2022 – märts 2023

Traditsioonitruud sündmused

2812

LASTERIKKA PERE LIIGET OSALESID LIIDU KORRALDATUD TRADITSIOONILISTEL SÜNDMUSTEL – SUURPEREPÄEVAL, SUVEKOO LIS JA SÜGISPÄEVAL

Eesti Lasterikaste Perede Liidu XXVI Suvekool

Paunküla heolukeskuses. Suvekooli korraldajaks oli MTÜ Harjumaa Lasterikkad. Sündmusest võttis osa 744 inimest 145-st perekonnast. Suvekooli heategevuslaadal toetati Eesti Vähihaigete Laste Vanemate Liitu 1857,00 euroga.

Fotod: Kadri Purje, Joanna Jõhvikas.

18. Suurperepäev Tallinna Loomaaias.

Sündmusel osales 930 inimest 185-st perekonnast.

Fotod: Liis Tamra Photography, Riti Voll, Tiit Mötus.

Üheksas Sügisene perepäev Lottemaa teemapargis.

Sündmusel osales 1138 inimest.

Fotod: Aleksandra Kiidjärv.

SUMIN

KUULA

Spotify

Apple Podcasts

SOUNDCLOUD

Podcast Sumin

Eesti Lasterikaste Perede Liidu Podcast SUMIN toob alates 2021. aastast kuulajateni lastega perede argisuminaid – mured, röömud, väljakutsed ja lennukad ideed. Puudutame teemasid läbi lapsevanemate elukaare, teeme peatuseid nii armastusel kui eluraskustel. Räägime perega seiklemisest, kastist välja mõtlemisest ning valikute tegemisest. 2022. aastal ilmus viis podcasti episoodi.

Episood 5: Emaks, naiseks ja presideniks olemisest rääkisime *Kersti Kaljulaidiga*

[▶ https://www.youtube.com/watch?v=sKLo-P3i7j0&t](https://www.youtube.com/watch?v=sKLo-P3i7j0&t)

Episood 6: Isaks kasvamisest, isapuhkusest ning töö- ja pereelu ühildamisest rääkisime *Hillar Peterseniga*

[▶ https://www.youtube.com/watch?v=jACX6DDeUVq&t](https://www.youtube.com/watch?v=jACX6DDeUVq&t)

Episood 7: *Katrin Kiisk* ja *Martin Havik* rääkisid lasterikkaas peres kasvamise võludest ja valudest

[▶ https://www.youtube.com/watch?v=LBmW7iidaMs](https://www.youtube.com/watch?v=LBmW7iidaMs)

Episood 8: Üksikemadusest ning Haapsalust Narva tööle käimisest rääkisime *Inga Pärnastega*

[▶ https://www.youtube.com/watch?v=6ra0VELTaHY](https://www.youtube.com/watch?v=6ra0VELTaHY)

Episood 9: Keskkonnateadlikest valikutest ning Sõbralt Sõbrale poes šoppamisest rääkisime *Triin Lumiga*

[▶ https://www.youtube.com/watch?v=QuRXymQqE_s&t](https://www.youtube.com/watch?v=QuRXymQqE_s&t)

Algab koolitarvete kogumiskampaania

Eesti Lasterikaste Perede Liit on aastaid korraldanud sügishakul koolitarvete kogumisp "kooli", mis ei jää ka sel aastal tulemata.

Meie meedias

GALERII | «Lasterikkuse Võlumaailma» lastelaulud jõudsid noodiraamatu kaante vahele

Roomaajal 22. veebruar 2022, 14:00

aasta emaks valiti Aage Õunap

REPLIK

AVALIK KIRI | Aasta ema Aage Õunap: mul on piinlik meie riigijuhthide ees ja ma tunnen end süüdi. Sellepärast, et mul on lapsed ja et neid on palju (156)

Aasta ema Aage Õunap.

Toimetas Elis Kusma, 2. juuni 2022 09:54

Aasta ema Aage Õunap on kirjutanud avaliku kirja, mille Õhtuleht avaldab täismahus.

„Armas sõber!

Me pole nii ammu päriselt kohtunud! Lehitsen siin kalendrit ja aastad on juba segigi läinud – millal me õieti viimati kohtusimegi? Kuna viimased nädalad on möödunud ebainimliku pinge all, siis otsustasin, et ei hakka enam kohtumist ära jätma. Saab alles maailmasiides tagasi, pekad mulle nägu...

Tagasivaade 2022. aastale aasta ema pilgu läbi

Paljulapseliste peredele soodustusi pakkuv Perekaart uueneb ja veebikeskkond on senisest mugavam!

Suurperedele erisoodustusi pakkuva Perekaardi kasutajate arv on selja aastaga neljakordistunud! Perekaardi liidestati nüüd Rahvaabiportale ja Eesti Hariduse Infosüsteemiga, mis muudab kaardi kasutamist senisest turvalisemaks. Samuti pakub veebikeskkond sõidareisi raskem viimast.

Euroopa aasta suurpere tiitel tuli tänavau Eestisse

30.03.2022, 11:00

Kuidas lapsi restoranis lõbustada? Eesti Lasterikaste Perede Liit on tulnud välja hea lahendusega!

Lasterikaste Perede Liidu said valmis „Hariva Ampsu“ tegeluskomplektid, mille eesmärgiks on pakkuda lastelastele ja nende vanematele võimalusi aja veetmiseks ning julgustada seetõttu lapsevanemaid jätkama minnes nutiseadmeid koju.

Aage Õunap: lasterikka pere toetus pole mäeldud lastele, vaid toetab peresid

Lasterikkad pered saavad kokku Harjumaal

21. juuli 2022, 11:00

Harjumaal Paunküla heolukeskuses toimub reedest pühapäevani Lasterikaste Perede Liidu 26. suvekoori, kuhu oodatakse enam kui 100 lasterikka pereliiget ja nende vanemaid. Foto: Arno Paaku / Lühivõtte Postimees

PERESÕBRALIK TOIDUKOHT Lasterikaste Perede Liidu president: Kui pere koos välja läheb, on see väga suur sündmus (0)

Elukallinemise tõttu on paljude suurperede jõulud se aastal tagasihoidlikumad

Eesti Lasterikaste Perede Liidu hinnangul on igapäevase toimetulekuga hädas märkimisväärne osa liikmeskonnast, kuhu kuulub 3500 kolme ja enama lapsega perekonda. Veelgi enam on neid perekondi, kus igapäevaste vajaminekutega tuleks toime, kuid lisakulutused nagu jõuluingid ja peolaud on suureks väljakutseks. Siinkohal saavad lasterikkad pered abi heategevusest.

Aasta Suurpere 2022 on sportlik ja aktiivselt kogukonda panustav 7-liikmeline perekond Kubjas Saaremaal

Tänavuse Aasta Suurpere tiitli ja 10000 euro suuruse stipendiumi pälvivie lapsega perekond Kubjas Kudjapelt, Saaremaalt. Võitjaks on perekond, kes panustab kogukonna tegemistesse ning on ka eluviisilt aktiivsed ja teistele eeskujuks.

2022 - perekond Kubjas

Kuidas lapsi restoranis lõbustada? Eesti Lasterikaste Perede Liit on tulnud välja hea lahendusega!

Lasterikaste Perede Liidu said valmis „Hariva Ampsu“ tegeluskomplektid, mille eesmärgiks on pakkuda lastelastele ja nende vanematele võimalusi aja veetmiseks ning julgustada seetõttu lapsevanemaid jätkama minnes nutiseadmeid koju.

Tegeluskomplektid valmisid tänu loominguliste Eesti inimestele, kes aasta tagasi algatasid Hariva Ampsu liidule mänguasjade ideid saatsid. Kokku laekus konkursile üle 1000 ideid. Foto: Eesti Lasterikaste Perede Liit

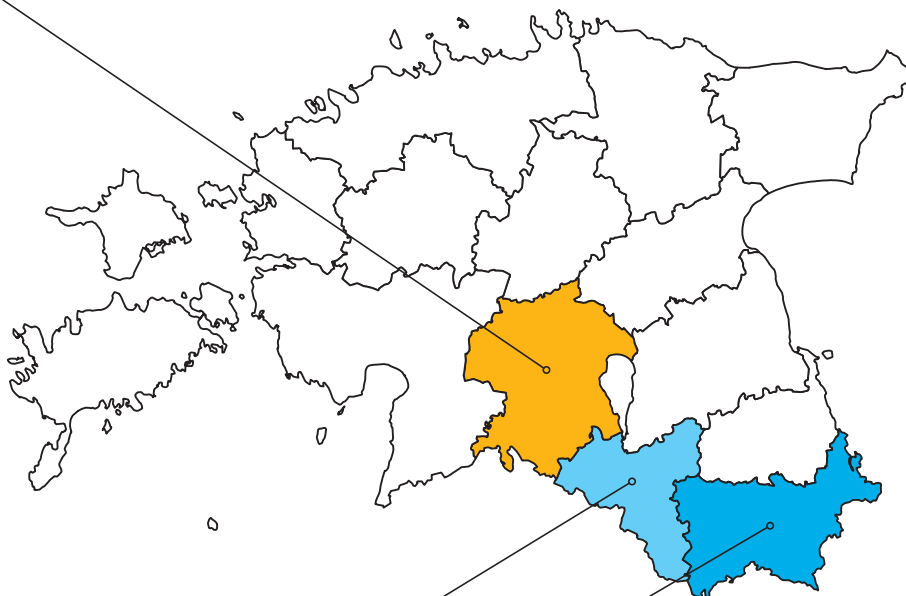
Erilised tänusõnad

Meie liikmesorganisatsioonide eestvedajad

Vaikselt ja tasaselt, ürgses rütmis, toimetab **VILJANDIMAA LASTERIKKAD** ja nii juba 30 aastat järjepanu. Just tänavu pidasid nad oma ühingu väärilist juubelisündmust.

Teie tegemised on sisukad, hästi läbimõeldud ning kvaliteetsed, te loote ise ja annate võimaluse ka teistel luua – lummalvalt kaunid kleidid, triibulised vaibad või keraamilised nõud on ainult üks osa, millega olete hakkama saanud.

Suured tänud teile **Jana, Kadi, Eneli, Eleri** ja **Teivi**, et toimetate ja hoolite omal moel ja omal viisil.

Üks linn, kaks riiki, on paik kus tegutseb **VALGAMAA LASTERIKASTE PEREDE ÜHING**.

Nende ühingu on pikalt eest vedanud kirglik **Angeelika**, kes aasta lõpukuudel andis teatepulga edasi uutele tulijatele – suured tänusõnad panustatud aja eest!

Teie ühingu meenutavad Valgamaa laste sõbra tunnustuse välja andmine, beebide tervitamine ühingu pereema õmmeldud tekiga ning rohkearvulised perepäevad ja sündmused.

Te jõuate palju, teil on energiat ja motivatsiooni. Soovime uuele juhatusele üksteise mõistmist ning uute ja põnevate sihtide seadmist, palju jaksu teile **Evely, Marget** ja **Teana**.

Tulevik vajab õnnelikke, julgeid, loovaid ja ettevõtlikke noori ja seda, kuidas neid kasvatada, teavad just naised **VÕRUMAA LASTERIKKAD** organisatsioonist.

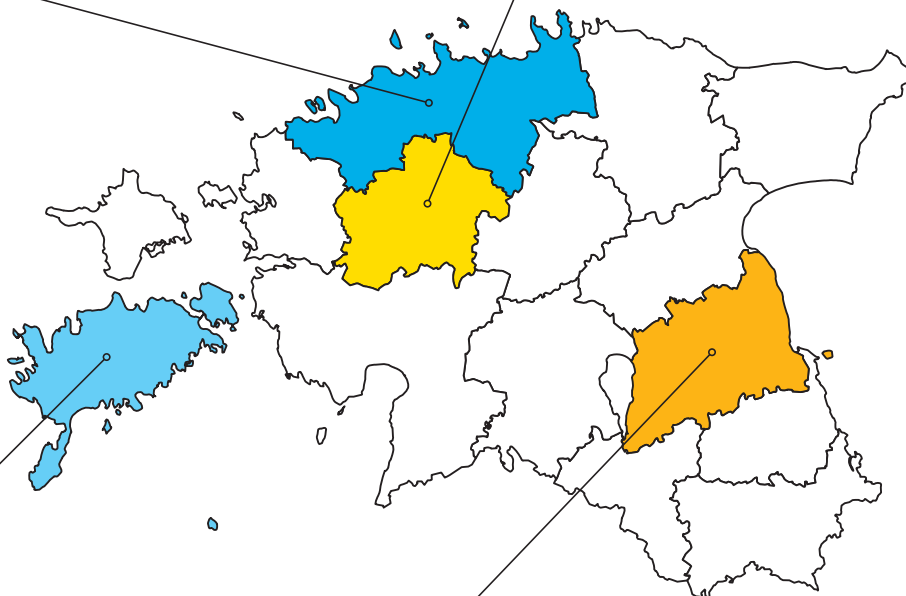
Tänavu toimus Võrumaal inspireeriv koolitus noortele, kus kritseldati ennast tulevikuliidriks ning seejuures õpiti selgeks ka visuaalse lihtsustamise tehnika ning selle kasutamine erinevates elusituatsioonides. Aga Võrumaal toimus veel palju muudki põnevat – erinevad ühised ettevõtmised koos peredega ja arvukad koolitused. Aitäh teile **Laivi, Merit** ja **Noona**, et toimetate ja hoolite.

Pisitilluke, südikas, energiast pakitsev ja toimekas – need on märksõnad millega võib iseloomustada **SAKU VALLA LASTERIKKAD** organisatsiooni. Sellesse aastasse jääb üsna palju – teil valmis uus kodulehekül, mille sarnast pole paljudel, te koostasite arengukava, korraldasite arvukalt koolitusi ning tegite erineva suunitlusega perepäevi, olgu selleks siis kohtumine Padisel või discgolfi ketaste lennutamine. Te kavandate toidu päästmise programmis osalemist ning andsite justkui möödaminnes intervjuu televisioonile. Teie tegemised on sisukad ja hästi läbimõeldud.

Meil on hea meel, et Saku Vallalasterikkad on õitsema löönud. Aitäh teile **Kairi, Karme, Kadrin, Kairi** ja **Rando**.

Kui soovite enda peret registreerida 2023. aastal toimuvasse Suvekooli, siis on kõige õigem võtta kinni **RAPLAMAA LASTERIKKAD** naiste seeliku sabast ja küsida kõige paremat telgi kohta. Suvekool on Liidu traditsiooniline, kolmepäevane kokkusaamine aastast 1994, mille jätkumist loodame veel aastakümneid.

Jaanika, Enely, Margit, Suzan ja **Raigo** – see on muljetavaldav kui suures koguses te päästate toitu ning pakute leevendust raskuses olevatele peredele. Suured tänud teile, et aitasite õmmelda tekki Aasta Suurperele. Tuhat tänu, et südamega hoolite!

Saaremaal saab märulit, huumorit, põnevust, romantikat ja nii palju muudki. Ühesõnaga, midagi igale maitsele. Ja ikka saare moodi. **SAAREMAA LASTERIKASTE PEREDE ÜHENDUS** on organisatsioon, kes ikka ja jälle üllatab, neid tuntakse ja teatakse kogu saarel ning nende võrgustiku kuulumine on auasi. Nad on meie võrgustikus kõige enam meediapildis olnud organisatsioon. Nad annavad välja Saaremaa laste söbra tiitlit, Saare maakonna Aasta Suurpere tunnustust ning lisaks õmblesid kauni tekki Aasta Suurperele. Suured tänud teile **Kaja, Kätlin** ja **Katre**, soovime et teil oleks seda mõnusat Saare jonni ja tahet ka edaspidiseks.

Vau, vau, vau! **TARTU PERELIIT** on Tartumaa mittetulundusühendus 2022. Palju õnne!

Kui keegi meie võrgustikus on suur siis see on just Tartu Pereliit, nii palju liikmeid pole üheski meie liikmesorganisatsioonis – 826 perekonda. Võtmeküsimus on, kuidas nad jaksavad? Oleme tänulikud, kui jagate oma "retsepti" ka teiste ühingutega. Eriti täname teid õnnelikuks olemise konverentside sarja korraldamise eest, imekaunilt õmmeldud Aasta Suurpere teki eest ning Lõuna-Eesti peredele suvepäevade korraldamise eest, aga ka selle eest, et olete lihtsalt olemas.

Aitäh teile armsad **Janne, Svetlana, Triinu, Eleri** ja **Urmo**, soovime teile tegutsemisindu ka järgneva kolmeks aastaks.

LÄÄNEMAA SUURPEREDE LIIT –

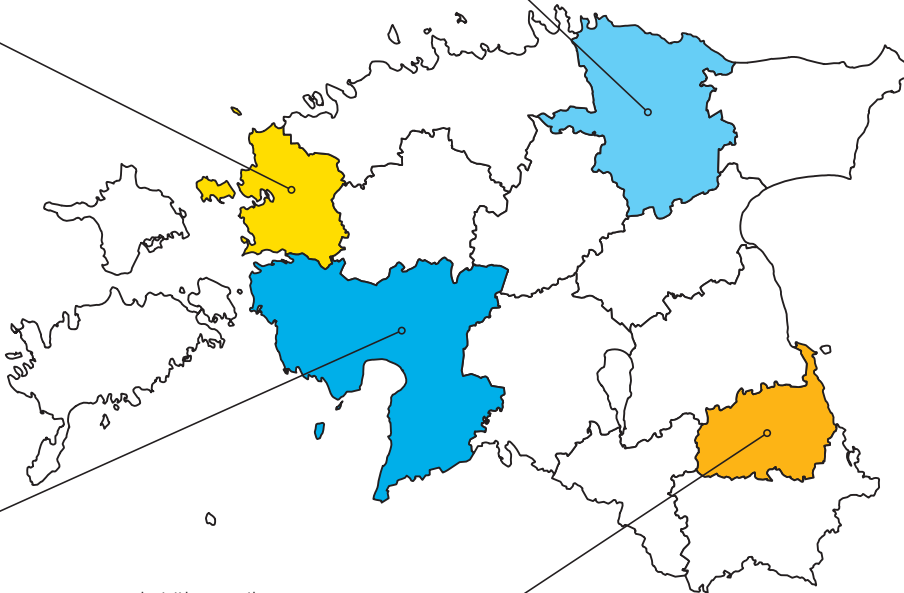
teie aastat jäävad meenutama eriline emadepäev, ühiskülastus Lottemaale aga ka augustikuine koolitarvete kogumine. Te tegite tutvust puidu salapärase maailmaga, eriliste ehete valmistamise ning süüterooside meisterdamisega.

Soovime, et teie motivatsioon ei raueks ning et teil oleks ka edaspidi ideid kuidas peredele olulist lisaväärtust luua. Aitäh teile **Inga, Tiia, Maria** ja **Argo**, et askeldate ja toimetate.

Kas soovid teada, kus toimetavad meie võrgustiku kõige kangemad ja erilisemad naised?

Teist nii legendaarset organisatsiooni, kui on **LÄÄNE-VIRUMAA SUURTE PEREDE ÜHENDUS** lihtsalt ei ole maamunal olemas. Nende esinaine, Reet, on seda vankrit vedanud juba 25 aastat, vankumatult. On olnud tulijaid ja minejaid, aga tema jääb. Väsimatu, kas pole?

Eriti sümpaatne on nende ühingu traditsioon kutsuda kesksuvel kokku pered, et ellu viia üks põnev ja kirgi küttev Suvekool, ja nii juba aastakümneid järgemööda. Aitäh teile **Reet, Milli, Aili, Lilyana** ja **Indrek**, et olete olemas.

Mõne aasta eest tehti ülemaailmne uuring, kus selgus, et eestlased on küll suured magajad, aga meie unekvaliteet vajab kõvasti parandamist. Unehäired esinevad kogunisti ligi kolmandikul elanikkonnast. Nii otsustasidki **PÄRNUMAA LASTERIKKAD** naised anda oma panuse suurperede une kvaliteeti ja hakkasid valmistama unenäopüüdjad. Kui unenäopüüdjad ei aita, siis sportlikud perepäevad ja väljasõidud on abiks kindlasti. Kas asi on unetuses või mitte, aga Pärnumaa aasta vabatahtliku nominent sahmerdab just nende ühingus – Ilona, palju õnne sulle väerika tunnustuse eest! Aitäh teile **Evelyn, Ilona, Triin, Renata, Sirle, Natalja** ja **Varje**.

Maailmas on kirja pandud sadu ja tuhandeid, õigemini sadutuhandeid luuletusi emadest. Üks ladiusam ja kaunim kui teine.

Emade luulekogumit aitasid tänavu rikastada ka **PÕLVAMAA LASTERIKKAD** pered.

Sa enne ei tea, kui saad emaks... just nii algasid võiduluuletuse read, mille lõimis kokku Seleri oma perekonnaga.

...Sa enne ei mõista, kui saad emaks, mida tähendab kellegi seadmine tähtsamaks.

Seleri, Eve, Inga ja **Anu**, teie teate vägagi hästi, mida tähendab kellegi seadmine tähtsamaks ja kellegi eest hoolt kandmine. Aitäh et olete olemas ja olete meiega.

Kui sa veel ei tea, kas ja kus päkapikud aastaringselt askeldavad, siis saladuskatte all võime lausuda, et nad asuvad Keilas. Kusjuures, seal on neid terve pesakond – **LÄÄNE-HARJU LASTERIKKAD** pesakond.

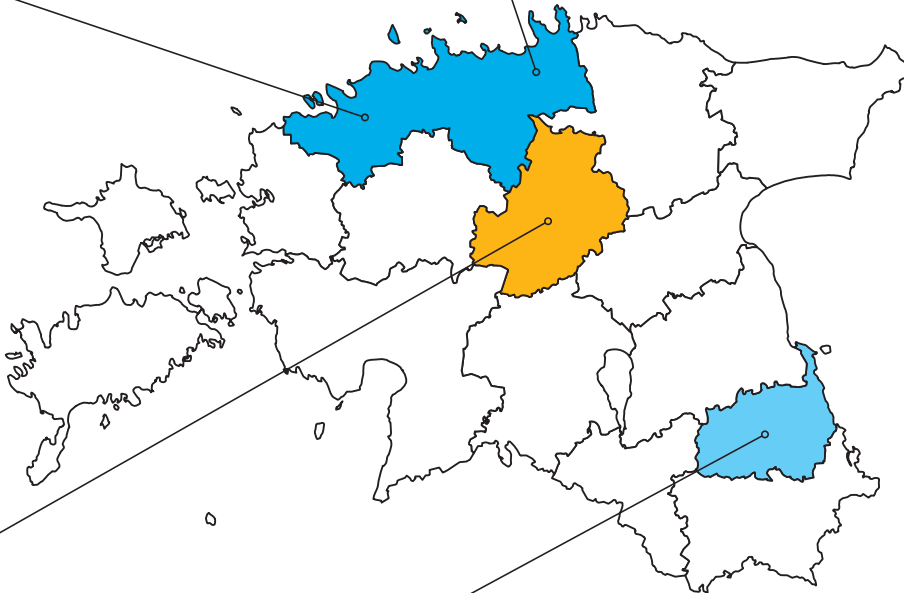
Seal hoitakse hellalt ja toimetatakse edasi heade inimeste annetatud kaupu ning päästetakse aastas tuhandeid kilosid toitu.

Lisaks on seal osavad kangastelgede keerutajad, õmblusmasina niidistajad, makrameesõlmedele sidujad ja pouringuvärvide sättijad. Selle ühingu esinaine, Viire, on Harjumaa aasta tegija nominent ning neist kuuleb saartest Ida-Virumaani. Aitüma teile **Taimi, Piret** ja **Viire!**

KUUSALU VALLA LASTERIKASTE PEREDE

SELSIL on kujunenud traditsiooniks pakkuda peredele võimalust külastada Eesti salapäraseid ja veel avastamata kohti, tutvuda piirkondlike kultuuriliste- ja ajalooliste vaatamisväärsustega, et seeläbi suurendada perede ühtekuuluvustunnet. Sel korral külastati Vormsi saart, Padise kloostrit ning Paldiski ja Keila linna.

Tuhat tänu teile – **Ailar, Gerli, Marge, Margit, Peeter, Tiit** ja **Tiia** – et rikastate perede silmaringi.

JÄRVAMAA LASTERIKKAD toimetab sooja südamega Eestimaa südames. Olite üks nobenäppudest, kes panid käed külge ja õmblesid Aasta Suurperele kingituseks uhke lapiteki. Te olite olemas ka siis, kui vajasime tuge koolitusseminari korraldamisel Paides.

Te päästate suures koguses toitu, teete koostööd Uuskasutuskeskusega ning omate ainsa ühingu päris omaenda pesa. Aitäh teile šarmikad naised – **Ringa, Gerli, Kätlin** ja **Miina**.

Laskungi põõsa juurde kükki, seal aga okkaid tuhat tükki!... just nii laulab **KAGU-EESTI LASTERIKKAD** ainulaadne lauluansambel.

Imeline lauluhääl on ka selle ühingu esinaisal, kes on üks Põlvamaa Arenduskeskuse poolt jagatavate kõige-kõigemate tunnustuste üks nomineeritustest – palju õnne Bibi, oled pikka paid väärt ja teise paid saad selle eest, et aitasid eest vedada tänavust Peresõbraliku toidukoha algatust.

Aga paitust on kindlasti väärt ka teised juhatuse liikmed, kelle eestvedamisel on koos peredega meisterdatud mälestuskarpe MTÜ Vaikuse Lapsed toetuseks, korraldatud koolilastele looduslaagrit ning kõige tillematele meeldejäävaid sündmusi.

Aitäh teile **Maris, Maiken, Kerli, Bibi** ja **Leaanika**.

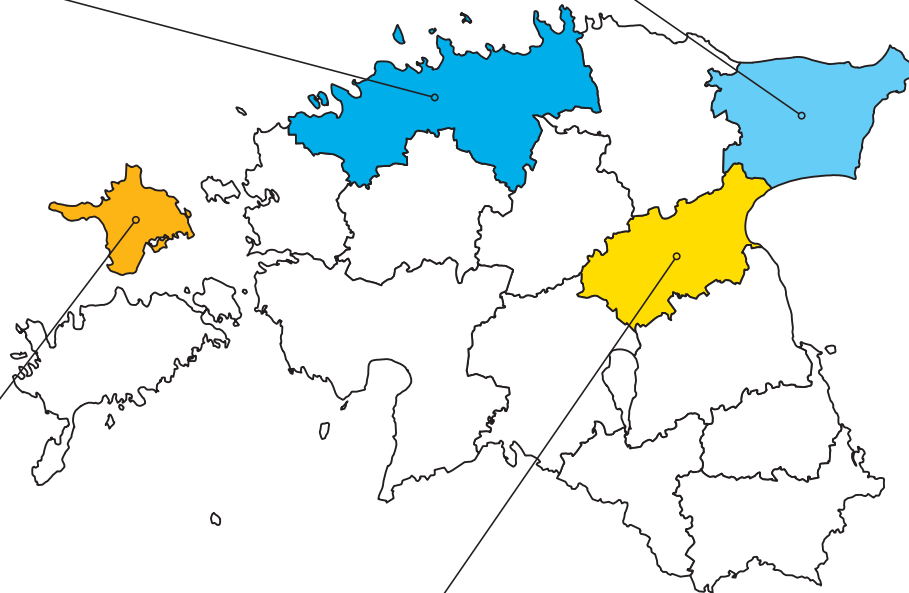
Harju ära headusega on just see moto, mida iseloomustab meie võrgustikus olevat pesamuna, meie noorimat liikmesorganisatsiooni – **HARJUMAA LASTERIKKAD.**

Möödunud aasta kirkaim hetk oli kindlasti Liidu Suvekool, mida kesksuvel Paunkülas korraldasite ja kus pakkusite osalejatele unustamatuid mälestusi. Aga kindlasti ka uue külmikuga kaubiku soetamine ning liikmeskonna kasvamine 450 perekonnani. Märkimisväärne on ka teie võimekus pakkuda meile tuge nii papude õmblemisel kui ka meediaga suhtlemisel. Aitäh teile, **Krista, Riina** ja **Mirjan**, et olete, jaksate ja panustate.

Eriti hea meel on meil selle üle, et **IDA-VIRUMAA LASTERIKASTE PEREDE ÜHINGUS** on **Olga** ja mitte ainult, neid on kogunisti kaks, kaks **Olgat**, aga on ka **Leila**.

Rohkem kui kunagi varem oleme nuputanud selle üle, kuidas vene keelt kõnelevaid inimesi meie tegemistesse integreerida. Oleme mõelnud niipidi ja siis naapidi ja eks sõdagi Ukrainas on meie mõttekäike muutnud.

Suured tänud teile, usume, et üheskoos suudame pugeda veelgi enamate vene keelt kõnelevate perekondade südamesse.

Väga armas ning tilluke, meretagune ühing – **HIIUMAA LASTERIKKAD.** Selleks, et tajuda hiidlaste elurütmi ning mõista nende kulgemise valikuid, tuleb ise kohale sõita ning nende elu koos nendega maitsta.

Selle ühingu eestvedajad kuulavad oma südame häält ning toimetavad alati omas tempos. Nappide ressurssidega suudetakse peredele pakkuda argipäevadesse vaheldust ja rõõmu ning kodust välja meelitada ka kõige pessimistlikumad pereliikmed. Suured tänud teile **Mari-Liis, Kärölyn** ja **Aet**, et olete koos meiega, et hoolite ja panustate.

JÕGEVAMAA LASTERIKKAD. See aasta on teie jaoks olnud muutuste aasta – olete saanud uue, tegusa juhatuse, olete õppinud üksteist tundma, olete kohanenud ning loodetavasti oskate nüüdseks ka igäihe ainulaadsusega arvestada.

Seda aastat jääb eelkõige meenutama kodukohvikute päeval osalemine ning äsja toimunud jõuluhõnguline perepäev. Aga kindlasti veel palju muudki.

Loodetavasti toob uus aasta veelgi rohkem uusi mõtteid ning tegutsemislusti teile kõigile.

Aitäh teile **Eleri, Liis, Kristi** ja **Triinu**, et olete just sellised nagu te olete.

2022. aastal panustasid Liidu tegemistesse järgmised töötajad ja juhatuse liikmed:

Auli Õnne-Vainaru, büroojuht

Reet Kiidjärv, assistent, Perekaardi programmi koordinaator

Hiie Kingisepp, raamatupidaja-finantsjuht

Sandra Eowyn Karu, kommunikatsioonijuht

Bibi Perlov, Peresõbraliku toitlustusasutuse programmi koordinaator

Katrin Kiisk, juhatuse liige, kommunikatsioon ja ühiskondliku suhtumise kujundamine

Janne Seeder, juhatuse liige, lasterikaste perede huvide kaitse

Janne Aan, juhatuse liige, sündmused ja õpikojad

Viire Null, juhatuse liige, perede materiaalse kindlustunde loomine, heated ja annetused

Aage Õunap, president, juhatuse liige, meeskonna kooshoidja, organisatsiooni rahastus

Virge Ratassepp ja **Kairit Kivja** – raamatupidajad, V.Finantser OÜ

Aitäh meie partneritele!

AB Rent OÜ

Agapics AS

Aitan Eestit MTÜ

Annetuskeskkond "Ma armastan aidata"

Apollo Group OÜ

Aufort®, SMI Group OÜ

Baltic Intertex OÜ

Bigbank AS

Coca-Cola HBC Eesti AS

Colgate Eesti

Dharma SA

Eesti Filharmoonia Kammerkoor

Eesti Tantsuagentuur SA

Ekspress Meedia AS

Elämän Leipä Jokaiselle

Fazer Eesti OÜ

Heategevusfond Aitan Lapsi

Hotel Tallinn by Mercure

Justiitsministeerium

Kaubamaja AS

Klick Eesti AS

KredEx AS

Kuma AS

Leibur AS

Lidl Eesti

Lindex Eesti OÜ

Lipuvabrik OÜ

Maxima Eesti OÜ

Montonio Finance OÜ

Muhoov OÜ

Orkla Eesti AS

Philips Latvia SIA Eesti

Premia Tallinna Külmhooone AS

PricewaterhouseCoopers AS

Procter & Gamble

Rahandusministeerium

Riigi Infosüsteemi Amet

Ristikheina Kohvik OÜ

Salva Kahjukäsitluse OÜ

Sanitex OÜ

Seik OÜ

Selver AS

Siseministeerium

Sotsiaalministeerium

Swecon AS

Tallinna Majanduskool

Tartu Kontsertkorraldus OÜ

Teamservice OÜ

Ty Nordic OÜ

Voces Tallinn MTÜ

Vunder AS

Aitäh aasta 2022, olid omanäoline ja meeldejääv!

See aasta jääb meelde mitut pidi, ent loomulikult ei saa mööda vaadata negatiivsetest asjadest. Ukraina sõda – need majanduslikud ja inimlikud haavad, mille osaliseks on kümned miljonid inimesed saanud, ei kao veel pikalt ka pärast seda, kui see sõda lõpeb. Loodetavasti Ukraina ja Euroopa võiduga.

See aasta on olnud kirklik perehüvitiste aasta. Mitte kunagi varem pole meie laste ja meie lastega perede teemal nii rohkearvulisi debatte peetud, meediaarvamusi avaldatud ning rahvalgatusi korraldatud. Kohati isegi piinlikkust ja õõva tekitavalt, kuid lõpptulemusena siiski lasterikkaid peresid väärtustavate poliitotsuste ja seaduse jõustumiseni viivalt.

See aasta on olnud Perekaardi programmi arengute aasta, kus koos meeskonnaga uuendasime kogu infotehnoloogilise keskkonna ning tegime liidestused riiklike andmebaasidega. See on olnud väga suur ja mahukas töö.

Aage Õunap

Eesti Lasterikaste Perede Liidu president

See on ka märkamiste ja tunnustamiste aasta, meie LO-de juhte on esile tõstetud ja nomineeritud – meie seas on Aasta kodanikuühendus, Aasta vabatahtlik, Euroopa Aasta suurpere, väärikat tööjuubelit tähistav proua, Aasta ema ning juubeleid tähistavaid organisatsioone.

See aasta õpetas meile ka usaldust, mõistmist ja suurt tänutunnet, andis sügava veendumuse, et meie ümber on imetabased inimesed, alates meie meeskonnast, juhatusest, liikmesorganisatsioonide juhtidest ning vabatahtlikest. Oleme piiritult tänulikud ja õnnelikud, et meil on meie toetajad ja sõbrad, kelle pühendumus ja valmisolek abikäsi ulatada on olnud hindamatu.

On piisavalt põhjust olla 2022. aasta eest tänulik ja õnnelik. Piiritult tänulik!

**RAAMATUPIDAMISE
ARUANNE**

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Varad		
Käibevarad		
Raha	72 807	154 599
Nõuded ja ettemaksud	255 537	1 594
Kokku käibevarad	328 344	156 193
Põhivarad		
Nõuded ja ettemaksud	197 178	0
Immateriaalsed põhivarad	50 000	0
Kokku põhivarad	247 178	0
Kokku varad	575 522	156 193
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksud	29 385	27 219
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	69 627	46 790
Kokku lühiajalised kohustised	99 012	74 009
Pikaajalised kohustised		
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	429 814	0
Kokku pikaajalised kohustised	429 814	0
Kokku kohustised	528 826	74 009
Netovara		
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	82 184	114 590
Aruandeaasta tulem	-35 488	-32 406
Kokku netovara	46 696	82 184
Kokku kohustised ja netovara	575 522	156 193

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2022	2021
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	9 792	4 287
Annetused ja toetused	381 515	586 709
Tulu ettevõtlusest	39 480	38 333
Muud tulud	108 468	34
Kokku tulud	539 255	629 363
Kulud		
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-237 588	-460 797
Jagatud annetused ja toetused	-120 266	-124 088
Mitmesugused tegevuskulud	-64 374	-55 057
Tööjõukulud	-53 286	-21 827
Muud kulud	-99 245	0
Kokku kulud	-574 759	-661 769
Põhitegevuse tulem	-35 504	-32 406
Muud finantstulud ja -kulud	16	0
Aruandeaasta tulem	-35 488	-32 406

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2022	2021
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-35 504	-32 406
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-450 121	2 755
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	2 166	-1 696
Laekunud intressid	16	34
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	451 651	-11 464
Kokku rahavood põhitegevusest	-31 792	-42 777
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-50 000	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-50 000	0
Kokku rahavood	-81 792	-42 777
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	154 599	197 376
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-81 792	-42 777
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	72 807	154 599

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2020	114 590	114 590
Aruandeaasta tulem	-32 406	-32 406
31.12.2021	82 184	82 184
Aruandeaasta tulem	-35 488	-35 488
31.12.2022	46 696	46 696

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Lasterikaste Perede Liidu 2022.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardid on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses ning mida täpsustavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid. Aastaaruande koostamisel on kasutatud varem kasutusel olnud arvestuspõhimõtteid. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid kaudsel meetodil.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumus. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga ostja kohta eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi kohta. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 1700 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku eluega varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1700

Finantskohustised

Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi. Finantsvara ja -kohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumus, milleks on antud finantsvara või -kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või -kohustustega otseselt seotud tehingukulutusi. Finantskohustused eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse tulemiaruanDES proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse tulemiaruanDES eraldi ridadel. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse tulemiaruanDES real "annetused ja toetused". Liikmemaksud ja annetused kajastatakse tekkepõhiselt. Mittesihtotstarbelised toetused ja annetused kajastatakse tuluna laekumise hetkel.

Tulud

MTÜ tulemiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr. 1 alusel. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta. Teenuste müük on mittetulundusühingu kõrvaltegevus.

Kulud

Tegevuskuludena näidatakse mittetulundusühingu tegevusega seotud tekkepõhiseid kulusid. Tööjõukulud ning nendega seotud maksukulud kajastatakse tekkepõhiselt perioodis, mille eest kulu arvestati. Kasutamata puhkusepäevade ja väljamaksmata puhkusetasude kohustust hinnatakse ümber üks kord aastas aastaaruande lõpu seisuga.

Seotud osapooled

Aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriolulistele otsustele

* tegev- ja kõrgemat juhtkonda,

* eelpool loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid.

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva, 31. detsembri 2022 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäeva järgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Nõuded ostjate vastu	866	866	0
Ostjatelt laekumata arved	866	866	0
Muud lühiajalised nõuded	451 849	254 671	197 178
Kokku nõuded ja ettemaksed	452 715	255 537	197 178
	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Nõuded ostjate vastu	129	129	0
Ostjatelt laekumata arved	129	129	0
Muud lühiajalised nõuded	1 465	1 465	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 594	1 594	0

Lisa 3 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2022	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	7 805	7 805
Võlad töövõtjatele	5 480	5 480
Maksuvõlad	6 609	6 609
Muud võlad	3 190	3 190
Muud viitvõlad	3 190	3 190
Puhkusetasude kohustus	5 078	5 078
Võlgnevus aruandvetele isikutele	1 223	1 223
Kokku võlad ja ettemaksed	29 385	29 385
	31.12.2021	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	9 495	9 495
Võlad töövõtjatele	2 936	2 936
Maksuvõlad	9 763	9 763
Puhkusetasude kohustus	5 025	5 025
Kokku võlad ja ettemaksed	27 219	27 219

Lisa 4 Annetused ja toetused (eurodes)

	2022	2021
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	357 854	520 927
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	23 661	65 782
Kokku annetused ja toetused	381 515	586 709

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2022	2021
Rahaline annetus	381 515	586 307
Kokku annetused ja toetused	381 515	586 307

Lisa 5 Jagatud annetused ja toetused (eurodes)

	2022	2021
Huvihariduse toetus	99 407	101 477
Tunnustusürituste auhinna- ja toetusfond	11 000	14 111
Ainelise abi vahendamine	9 859	8 500
Kokku jagatud annetused ja toetused	120 266	124 088

Lisa 6 Tööjõukulud

(eurodes)

	2022	2021
Palgakulu	75 103	76 672
Sotsiaalmaksud	26 886	26 977
Juhatuse liikmete tasud	2 400	2 461
Kokku tööjõukulud	104 389	106 110
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	51 103	84 918
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	4	5

Lisa 7 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2022	31.12.2021
Juriidilisest isikust liikmete arv	19	19

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2022	2021
Arvestatud tasu	28 182	25 200
Isikliku sõiduauto kasutamise hüvitis	8 488	10 677